

ZNANSTVENI SKUP

ZVANE ČRNJA I ČAKAVSKI SABOR KAO KULTURALNI FENOMEN

Robert Matijašić: Da nije bilo Zvane Črnje ne bi bilo ni Čakavskog sabora

09.11.2020 10:09 | Autor: Anđelo DAGOSTIN

Josip Šiklič, Boris Domagoj Biletić i Robert Matijašić tijekom znanstvenog skupa u Zminju (Snimio Anđelo Dagostin)

U povodu 100. obljetnice rođenja Zvane Črnje, 50 godina utemeljenja Čakavskoga sabora i skorašnje 30. obljetnice Črnjine smrti u žminjskoj Čakavskoj kući u subotu je održan znanstveni skup "Zvane Črnja i Čakavski sabor kao kulturni fenomen" u organizaciji Čakavskog sabora i Istarskog ogranka Društva hrvatskih književnika.

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

NOTINO

Besplatna dostava bez limita

KUPITE

[Brza dostava stiže do vaših vrata besplatno. Ne propustite!](#)

[Pročitaj više](#)

Uštedite do **30 kn** po usluzi

Uz Savršenu BIZ

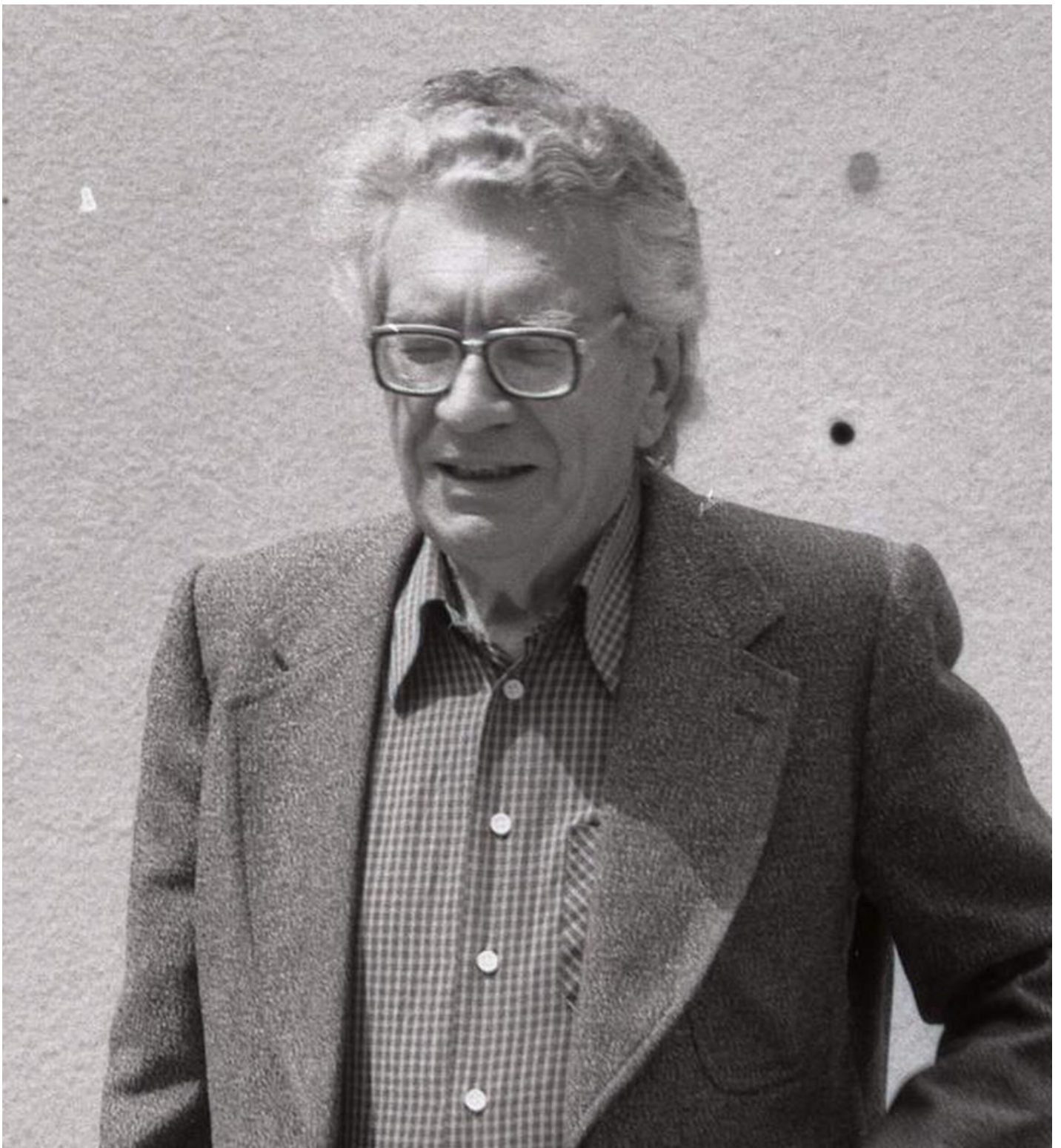
Huawei P40 lite **Samsung Galaxy Note20**

[Što više djelatnika povežete, više ušteta ostvarujete. Saznajte više!](#)

[Pročitaj više](#)

- Ime Zvane Črnje je sinonim za Čakavski sabor, mogao bih slobodno reći bez pretjerivanja da nije bilo Zvane Črnje ne bi bilo ni Čakavskog sabora, kazao je uvodno predsjednik Čakavskog sabora Robert Matijašić zahvalivši se na svemu učinjenom organizatorima znanstvenog skupa Josipu Šikliću, Borisu Domagoju Biletiću i Nadi Galant.

- Da je Črnja još poživio, "slika mile Istre naše" bila bi danas zacijelo drukčija, duši i srcu možda ugodnija, duhom zacijelo nemirnija i sadržajnija. A što bi tek bilo da ga nije bilo, bolje je ne pomišljati. Premda me nitko "ne vuče za jezik", ako bih morao odabrati nekoliko prvih imena među Istranima 20. stoljeća, onda bi – uz Božu Milanovića, Antu Ciligu i Miju Mirkovića kao književnika (dakle Matu Balotu) – jedno od prvih imena bilo ono Zvane Črnje, kazao je predsjednik Istarskog ogranka Društva hrvatskih književnika Boris Domagoj Biletić u svom izlaganju "Trideset godina poslije, ili Je li Črnja danas živ?".

Zvane Črnja (Črnjeni kraj Žminja, 8. listopada 1920. - Zagreb, 26. veljače 1991.) (Snimio Mate Ćurić)

Osvrnuvši se na njegovo sveukupno djelo koje uključuje poeziju, esejistiku, kulturološke sinteze i studije, kritiku i polemiku, memoaristiku, filmologiju, književne prijevode, dramske tekstove i publicistiku, Biletić je ustvrdio da se radi o najsvestranijem, ali i najznačajnijem hrvatskom piscu iz Istre u 20. stoljeću. Za Čakavski je sabor konstatirao da je bio "integracijski, centripetalni, a ne dezintegrirajući pokret" koji je "uvelike utjecao na afirmaciju istarskoga kulturnog prostora u nacionalnim i širim okvirima".

- Prije pet desetljeća utemeljen je Čakavski sabor sa sjedištem u Žminju, koji je svojim plodnim kulturnim i znanstvenim programima, projektima i manifestacijama, akcijama i inicijativama, poglavito u razdoblju centralističkog sustava, kada je zaprijetila opasnost pogubne unifikacije istarsko-primorsko-čakavskog područja, odigrao povijesnu ulogu u očuvanja kulturnog i nacionalnog identiteta ne samo istarskog nego i čitavog čakavskog govornog područja, kazao je glavni tajnik Čakavskog sabora Josip Šiklić u svom izlaganju "Zvane Črnja i Čakavski sabor kao kulturalni fenomen".

Podsjetio je na niz pokrenutih znanstvenih i stručnih skupova, kulturno-umjetničkih programa i inicijativa ove institucije utemeljene 1. ožujka 1970., ali i bogatu nakladničku djelatnost posebno istaknuvši iznimno vrijednu antologijsko-enciklopedijsku ediciju "Istra kroz stoljeća" pokrenutu 1977. godine.

- Zvane Črnja je čovjek istarskog *Novecenta*, skrupulozni intelektualac koji će dovršiti Istarski narodnjački preporod *Ottocenta*, napose u kulturi i societiesu. Črnja se latio renesanse istarskoga hrvatstva, okupio generaciju prvih akademskih izobraženih mladića, nakon četvrtstoljetnog kulturocida i ratnoga genocida koji nas je imao asimilirati i (ili) istrijebiti, zapisao je Milan Rakovac u svom pjesničko-prozno-memoarsko-esejističkom referatu

"Istra je Črnja, Črnja je Istra".

Rakovac nije nazočio skupu pa je izlaganje pročitao Biletić, a zbog epidemioloških razloga izostali su Mario Kolar s izlaganjem "Zvane Črnja i stoljetna polemika o hrvatskoj dijalektalnoj književnosti", te Maja Polić i Mladen Urem s izlaganjem "Zvane Črnja kao pokretač i prvi urednik časopisa Dometi".

Zanimljiva predavanja imali su i Mate Ćurić "Zvane Črnja, pogled iz novinarske lože – urednik Glasa Istre", Tomislav Marijan Bilosnić "Bieli Črnja na krvave zemlje", Mirko Ćurić "Prigodnica fra Stjepana M. Ivančića biskupu Strossmayeru – kulturološki i pragmatični kontekst", Ivana Paula Gortan-Carlin "Pavle Istrijanac–Zvane Črnja i promišljanja o glazbi" te Sanja Knežević "Simbolika križa u pjesništvu Zvane Črnje".

Predstavljena je također virtualna izložba "Zvane Črnja" autorice Anamarije Kurelić koja se može pogledati na mrežnim stranicama Državnog arhiva u Pazinu i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu virtualna.nsk.hr/zvane-crnja.